

BRIEF VAN SIMON

Beveren, oranjerie, december 2011

Beste,

2011: internationaal jaar van de bossen. Het doet me terugdenken aan de cursus natuurgids die ik ooit in vervlogen tijden volgde en waar de pertinente vraag gesteld werd: wat is een bos? Hoeveel bomen moet je hebben voor een bos? Zijn de Haasdonkse bossen bos? Ligt Hof ter Saksen in een bos? Een bosverbinding tussen Hof ter Saksen en Cortewalle: wat moeten we ons daar bij voorstellen?

Een paar bomen samen vormen pas een bos als ze een oppervlakte van 1/2 hectare beslaan. Je zou dit kunnen vergelijken met een voetbalveld vol met bomen. Sommige mensen zeggen ook dat je pas van een bos kan spreken als 64% van de lucht bedekt is met boomtoppen. Dat betekent dat wanneer je naar boven kijkt in een bos, iets meer dan de helft van de lucht groen moet zijn.

Het wordt duidelijk dat een bos meer is dan bomen alleen. In het bos leven naast bomen ook gewone planten en bloemen. Naast die grote verscheidenheid aan groen hebben ook verschillende dieren het bos als thuis. Zo leven er insecten, verschillende vogels en zelfs zoogdieren. Ze vinden er voedsel en bescherming. Iets formeler staat het in het bosdecreet van 13 juni 1990: de bossen, zijn de grondoppervlakten waarvan de bomen en de houtachtige struikvegetaties het belangrijkste bestanddeel uitmaken, waartoe een eigen fauna en flora behoren en die één of meer functies vervullen.

De vraag waar is er bos is dus nog actueel als je er de toestand in Beveren op napluist: 1% van de totale oppervlakte is bos waarmee we op de 283ste plaats belanden van de 308 Vlaamse gemeenten. Daarbij worden dan nog de 'bossen van Haasdonk' meegerekend: monocultuur van sparren zonder onderbegroeiing: geen bos. Arboretum: geen bos... Het geboortebos: kan

een bos worden als de onderbegroeiing gerespecteerd blijft en er insecten, vogels en zoogdieren kunnen huizen. Er is dus nog werk aan de winkel voor we over een geïntegreerde visie over het bos kunnen spreken.

Op het plateau Des Tailles woonde ik eens het bosparlement bij. Daar hadden alle bewoners en gebruikers van het bos hun stem: de planten kloegen dat ze in de naaldbossen te weinig licht hadden, de zwammen en de regenwormen hadden het zwaar met het verteren van dikke pakken naalden, de eik kloeg over de beuk die hem het licht afnam, de eekhoorns waren dan weer wel gelukkig met de naaldbomen, de reeën wilden meer jong onderhoud om aan te sabbelen, de everzwijnen meer dichte bossen, de jager minder recreatie... tot slot stemde iedereen voor een multiculturele en multifunctionele bossamenleving. Op de website van de vereniging voor bos in Vlaanderen vinden we minstens 12 functies voor het bos.

(www.vbv.be/bedreigdebossen) Maar na Ierland is Vlaanderen de bosarmste regio van Europa en na West-Vlaanderen de bosarmste van België, waarbij het Waasland nog uitblinkt in armoede. Een functie die hier zeker uitspringt is de waarde van het bos voor koolstofopslag en klimaatregeling. Een ouder doch interessant artikel vind je hier: <http://edepot.wur.nl/113997>

Blijkt dat als we ons autogebruik willen compenseren we ca. 1 ha bos per auto nodig hebben! Want als je het goed bekijkt: in het Carboon is er een enorme vastlegging van koolstof geweest die wij sinds de industriële revolutie netjes aan het opstoken zijn met het gebruik van kolen en aardolie. Als wij meer koolstof vrijmaken dan te binden dan werken we de veronderstelde normale klimaatafkoeling tegen. Of we hiermee gebaat zullen zijn is nog de vraag. CO₂-uitstoot zet een zichzelf versterkend proces op gang. De mens verscheen op het aardse toneel zo'n 40.000 jaar geleden, de aarde deed het toen al miljarden jaren zonder ons. Op langere termijn wordt de zon steeds warmer en groter. Over ruim een miljard jaar zou het daardoor op aarde zo warm zijn dat het grootste deel van het oceaانwater verdampt. Of we er dan nog zullen zijn zou wel eens van onszelf kunnen afhangen...

Met deze apocalyptische overwegingen sluiten we 2011 af; ik neem me voor in het geboortebos toch maar een geboorteboom te planten voor mijn toekomstig kleinkind en hoop dat vele lezers dit zullen navolgen!

Lieve groeten,

Simon